Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра управління інноваційною діяльністю та сферою послуг

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Декан ФЕМ
_____ Г.В. Ціх
"____" _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СФЕРИ ПОСЛУГ

Галузь знань 24 «СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ»

Рівень вищої освіти магістр

Освітня програма ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА другого рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»

Спеціальність 241 «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

Вид дисципліни вибіркова, цикл загальної підготовки

Тернопіль – 2020

Робоча програма з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент сфери послуг» для студентів галузі знань 24 «Сфера обслуговування» за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа». – ТНТУ. – 2020. – 11 с.

Розробник: асистент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг, к.е.н. Т.І. Кузь

_____

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Протокол №1 від 25 серпня 2020 року

В.о. завідувача кафедри _____ Р.П. Шерстюк

Робоча програма розглянута та схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та менеджменту
Протокол №1 від 16.09.2020 р.

Секретар науково-методичної комісії _____ Л.Є. Гац

В.о. завідувача випускової кафедри _____ Р.П. Шерстюк

Гарант освітньої програми _____ Л.Я. Малюта

© Кузь Т.І., 2020 рік

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Аудиторні заняття/годин	42	16
Самостійна робота/годин	78	104
Аудиторні заняття		
- лекції, годин	28	10
- практичні заняття, годин	14	6
Самостійна робота		
Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка практичних занять	38	56
Опрацювання практикуму, що не виносився на практичні заняття	16	34
Виконання індивідуальних завдань	6	6
Підготовка та складання екзамену, тестування, реферату	8	8
Екзамен		

Частка годин самостійної роботи студента:
- денна форма навчання - 65%.
- заочна форма навчання - 83%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: полягає в оволодінні теоретико-методичних та практичних навиків у сфері страхових взаємовідносин, вивченні сутності і форм прояву ризику, що сприятиме об’єктивній оцінці економічних процесів, розумінню суті, місця та значення страхування для успішного управління цими процесами.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Завдання навчальної дисципліни

– *знати:* Знати і розуміти теоретичні і методичні основи щодо забезпечення безпеки життєдіяльності туристів і працівників туристичної індустрії, у т.ч., які працюють у готелях та ресторанах.

– сутність і функції страхування, роль страхування в активізації бізнесу, економії коштів, що резервуються на покриття можливих втрат від непередбачених обставин та ефективнішому формуванні й використанні фондів соціального призначення, збільшенні обсягу інвестицій; умови особистого страхування, страхування майна, страхування відповідальності, перестрахування.

– *вміти:* вміти аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства та використовувати передовий досвід у сфері реалізації страхових послуг.

– здійснення підприємницької діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу із врахуванням умов ризику, прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах, вміння організовувати власний бізнес у даній сфері та здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів готельного і ресторанного господарства.

– здатність здійснювати пошук і вивчення нових можливостей, створення чогось нового в контексті дослідницької роботи, уміння об'єктивно оцінювати та аналізувати наслідки впровадження інновацій в галузі індустрії гостинності

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

– здійснення підприємницької діяльності в сфері готельно-ресторанного бізнесу із врахуванням умов ризику, прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.

– дотримання етичних принципів з погляду професійної майстерності, розуміння важливості впливу на соціальну сферу.

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу економічних процесів, явищ, механізмів та розуміння їх причинно-наслідкових зв'язків, вміння пристосовуватись до нових умов та ситуацій.

2.4. Передумови вивчення дисципліни Для вивчення дисципліни «Страховий менеджмент сфери послуг» необхідними є отримані студентами знання та вміння із дисциплін «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Макроекономіка».

2.5. Результати навчання Вміти аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства та використовувати передовий досвід у сфері реалізації страхових послуг.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	Змістовний модуль 1. Основи страхування		
1	*Тема 1 Сутність і значення страхового менеджменту* 1. Поняття страхового менеджменту та його складові 2. Система страхового менеджменту: суб'єкти,	4	1

	функції і принципи управління 3. Правове забезпечення страхування. Управління процесом створення страхових організацій та ліцензування страхової діяльності		
2	*Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією* 1. Ресурсний потенціал страхової компанії 2. Структура й органи управління страховою організацією	4	1
3	*Тема 3. Планування у страховій діяльності* 1. Економічна сутність планування і менеджменті страхової діяльності та його етапи 3. Принципи планування в менеджменті страхової діяльності 4. Бізнес-план: структура та характеристика його окремих розділів 5. Особливості бюджетування в страховій організації	4	1
4	*Тема 4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту* 1. Сутність комунікації для страхової компанії 2. Класифікація комунікацій та інформації	4	1
5	*Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі* 1. Сутність та складові страхового маркетингу 2. Страховий продукт як основний елемент маркетингового комплексу 3. Завдання та функції служби маркетингу страхової компанії	2	1
	Змістовний модуль 2. ***Поглибленні аспекти страхування***		
6	*Тема 6. Управління відбором ризиків на страхування* 1. Визначення поняття «менеджмент ризиків страхової діяльності», його мета і зміст 2. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності. 3. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування 4. Впровадження страхування туристичного, готельного і ресторанного бізнесу як фактор підвищення фінансової надійності страхових компаній	2	1
7	*Тема 7. Урегулювання страхових претензій* 1. Служба врегулювання претензій: завдання та		

	місце в страховій компанії 2. Процедура та етапи врегулювання страхових претензій 3. Врегулювання вимог страхувальника щодо страхового відшкодування шкоди 4. Порядок врегулювання вимог страхувальника щодо здійснення страхових виплат та страхового відшкодування збитків	2	1
8.	*Тема 8. Управління грошовими потоками страховика* 1. Грошові потоки страхової компанії. 2. Особливості управління грошовими потоками від фінансової та інвестиційної діяльностістраховика.	2	1
9.	*Тема 9. Управління фінансовою стійкістю страховика* 1. Сутність фінансової стійкості страхової компанії. 2. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії. 3. Управління платоспроможністю страховика	2	1
10.	*Тема 10. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях* 1. Сутність фінансового моніторингу страховика. 2. Основні засади здійснення фінансового моніторингу страховими компаніями	2	1
УСЬОГО годин:		**28**	**10**

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	*Тема 1 Сутність і значення страхового менеджменту* 1. Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ.	2	1
2	*Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ.	2	1
3	*Тема 3. Планування у страховій діяльності* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ	2	0,5

4	*Тема 4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ	2	0,5
5	*Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ *Тема 6. Управління відбором ризиків на страхування* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ	2	1
6	*Тема 7. Урегулювання страхових претензій* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ. *Тема 8. Управління грошовими потоками страховика* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ	2	1
7	*Тема 9. Управління фінансовою стійкістю страховика* 1.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ . *Тема 10. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях* 11.Обговорення питань теми. 2. Програмований контроль. 3. Розгляд тестових завдань та ситуаційних вправ.	2	1
УСЬОГО годин:		14	6

3.3. Самостійна робота

№	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу	36	46
2	Опрацювання практикуму, що не виносився на практичні заняття	16	32

3	Опрацювання законодавчих та нормативних документів в сфері розвитку готельно-ресторанного бізнесу	12	12
3	Виконання індивідуальних завдань	6	6
4	Підготовка до проведення контрольних заходів (здача змістових модулів, іспитів) тощо.	8	8
	УСЬОГО годин:	78	104

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю – **екзамен**

Модуль 1			Модуль 2			Наукова робота		Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота						
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота					
20	20		20	15		100		25	100
№ лекції	Вид робіт	Бал	№ лекції	Вид робіт	Бал	Теза, реферативна доповідь	5		
Лекціяї 1-4	Пр. роб.№1	5	Лекції 5-10	Пр. роб.№5	5				
	Пр. роб. №2	5		Пр. роб.№6	5				
	Пр. роб. №3	5		Пр. роб.№7	5				
	Пр. роб.№4	5							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Кузь Т.І. Страховий менеджмент сфери послуг (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тести, нормативні документи) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dl.tntu.edu.ua/index.php/ ID: 2400
2. Кузь Т.І., Малюта Л.Я., І. Б. Федишин. Методичні рекомендації до проведення практичних занять з дисципліни «Страховий менеджмент сфери послуг» для студентів галузі знань 241 «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 “ Готельно-ресторанна справа ” освітньо-кваліфікаційного рівня магістр (денної та заочної форми навчання) – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А. 2019. – 37 с.
3. Кузь Т.І., Малюта Л.Я. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Страховий менеджмент сфери послуг» для студентів галузі знань 241 «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 “ Готельно-ресторанна справа ” освітньо-кваліфікаційного рівня магістр (денної та заочної форми навчання) – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А. 2019. – 54 с.

6. Рекомендована література

Базова

1. Благун І.Г. Соціальне страхування: навч. посіб. / І.Г. Благун, Ю.М. Кушнірчук.– Львів: Львів ДУВС, 2012.– 260 с.
2. Внукова Н.М. Соціальне страхування: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьминчук.– Київ: Кондор, 2006.– 348 с.
3. Говорушко Т.А. Страхові послуги: навч. посібник / Т.А. Говорушко.– К.: Центр учб. літ., 2008.– 344 с.
4. Жабинець О.Й. Страхування: навч. посібник: Рекомендовано МОН України / О.Й. Жабинець, І.В. Цюпко, Л.М. Томаневич.– Львів: ЛьвДУВС, 2010.– 260 с.
5. Мних М.В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика : підручник / М.В. Мних.– К.: Знання України, 2007.– 284 с.
6. Роль страхування у забезпеченні економічної безпеки: монографія / О.А. Бурбело, С.В. Єськов, С.М. Андросов, О.М. Заєць.– Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011.– 176 с.
7. Семенова К.Г. Договір перестрахування: проблеми теорії та практики : монографія / К.Г. Семенова.– Х.: Формат Плюс, 2009.– 240 с.
8. Страхування: підручник: Затверджено МОН України / В.Д. Базилевич, О.Ф. Філонюк, К.С. Базилевич та ін.– К.: Знання, 2008.– 1019 с.
9. . Страхування: практикум: навч. посіб.: Рекомендовано МОН України / В.Д. Базилевич, Р.В. Пікус, К.С. Базилевич та ін..– К.: Знання, 2011.– 608 с.

10. . Чернявський С.С.Протидія шахрайству у сфері страхування автотранспорту: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / С.С. Чернявський, В.Г. Гриценко, І.В. Іщук.– Київ: Хай-Тек Прес, 2011.– 184 с.

11. . Яворська Т.В. Страхові послуги: навч. посіб.: Рекомендовано МОН України / Т.В. Яворська.– К.: Знання, 2008.– 350 с.

Допоміжна

1. Полчанов А.Ю. Теоретичні основи страхового менеджменту [Електронний ресурс]/ А. Ю. Полчанов //Режим доступу : http://ven.ztu.edu.ua/article/viewFile/37372/37462.

2. Сокиринська І. Г. Страховий менеджмент: Навчальний посібник / І.Г. Сокиринська, Т.О. Журавльова, І.Г. Аберніхіна – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 301 с.

3. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С.Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.

4. Шірінян Л. В. Страховий менеджмент [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів спеціальності 7.03050801, 8.03050801 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Л. В. Шірінян. – К.: НУХТ, 2014. – 143 с.

5. Баранов А.Л. Особливості бюджетування в страховій компанії [Електронний ресурс] / Режим доступу : https://kneu.edu.ua/userfiles/ ec_pidpr_th_pr_4/4/Baranov.rtf

11. Супрун А.А., Супрун Н.В. Страховий менеджмент: Навч. Посібник. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 301 с.

12. HR і страхування: спец, огляд за результатами Першого спеціалізованого Конгресу для HE - директорів фінансового сектору // Страхова справа. - 2008. - № 1. - С. 54 - 85.

6. Інформаційні ресурси

1. Деякі питання організації фінансового моніторингу : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 р. № 747 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4. rada.gov. ua/laws /show/747-2010http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show /747-2010-%D0%BF%D0%BF.

2. Ліга страхових організацій України. Офіційний сайт. – Режим доступу : http://uainsur.com/.

3. Ліцензійні умови провадження страхової діяльності [Електронний ресурс] : розпорядження Держфінпослуг від 28.08.2003 р. № 40 46. // Верховна Рада України : офіц. веб-сайт. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0805-03.

4. Методичні рекомендації щодо формування коду виду фінансової операції, що підлягає фінансовому моніторингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2010/28122010 /metodcody-new.pdf.

5. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Офіційний сайт. – Режим доступу : www.nfp. gov.ua.

6. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Верховна Рада України : офіц. веб-сайт. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17.

7. Порядок формування коду виду фінансової операції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=229&lang=uk.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1702-VII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1702-18.

9. Про затвердження Вимог щодо регулярного проведення стрестестування страховиками та розкриття інформації щодо ключових ризиків та результатів проведених стрес-тестів : розпорядження Нацкомфінпослуг від 13.02.2014 р. № 484 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0352-14.

10. Про затвердження Порядку складання звітних даних страховиків : розпорядження Держфінпослуг від 03.02.2004 р. № 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://portal.rada.gov.ua/.

11. Про затвердження Принципів корпоративного управління : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від

12. 22.07.2014 р. № 955 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://portal. rada.gov.ua/.

8. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки